
VERSLAG IROJ Limburg

Datum: 12/10/2017

Locatie: provinciehuis Limburg, Euregiozaal

Refertenummers: 2017/6

Aanwezig: Johan Tuerlinckx (JW ACT), Guy Vanderstraeten (CAW), Ruben Tempelaere (BJB), Tom Smits (BJB), Eliska Douwen (Ouderparticipatie Vlaanderen vzw), Anja Janssen (cliëntperspectief personen met een handicap), Bjorn Winters (VGPH), Veerle Umans (Ligant), Jan Nijs (JW ACT), Ellen Hoefnagels (K&G), Katrien Van Loon (VK), Caroline Vanderhallen (CGG), Kris Clijsters (vzw Cachet), Rudi Gerrits (K&G/CKG), Johan Vanroye (VAPH), Jan Claus (DOP), Johan Neijens (CAW), Hilde Grondelaers (cliëntperspectief ouders), Guido Van Hamme (K-diensten), Eric Berx (JW OSD), Jo Voets (VAPH), Guy Vanderstraeten (CAW), Marc Goossens (CGG), Cindy Adriaensen (punt 3, JW ACT)

Verontschuldigd: Tony Seyler (CAR), Joke Hendrickx (CLB), An Dylst (CLB), Ann Vandersanden (Pleegzorg), Musti Onlen (cliëntperspectief ECM), Gert Bortels (Arktos), Veerle Cielen (parket), Liesbeth Bex (jeugdrecht)

Voorzitter: Christine Tielemans

Verslaggever: Raf Van Hoof

AGENDA

1. Goedkeuring en opvolging verslag 19/9/17 (zie bijlage)
2. Omzendbrief herverdeling/uitbreiding GES+: advies
3. Cijfergegevens ACT mbt prioritisering, wachtbeheer en dringende vragen
4. Beschikbaarheid (gerechtelijke) MANO hulp: trends
5. Regioplan: opvolging budget
6. Oproep 1 gezin – 1 plan: stavaza en evaluatie werkmoment 11/10
7. Stand van zaken kern- en werkgroepen
 1. Kerngroep verontrusting
 2. Werkgroep Advies en planning
 3. LIGANT
 4. Cliëntperspectief
8. Varia
 1. Family Justice Centre en korte keten jeugdhulp
 2. Debatlunch vertrouwenspersoon 14/11

1. GOEDKEURING EN OPVOLGING VERSLAG 19/9/17

Inhoudelijk worden geen opmerkingen gemaakt bij het verslag. De vergadering keurt het verslag goed.

Het afsprakenrooster wordt overlopen; Jan Nijs vraagt opnieuw om goede praktijken mbt vertrouwenspersoon aan te reiken. Jan kreeg nog geen suggesties van goede praktijken. Intussen hebben zich 30 deelnemers gemeld.

2. OMZENDBRIEF HERVERDELING/UITBREIDING GES+: ADVIES

Raf Van Hoof schetst ter herinnering de contouren van de omzendbrief, de situatie zoals beschreven tijdens het IROJ van 19/9/17, en het voorstel van advies dat de Werkgroep Advies en Planning (WAP) formuleerde op 4/10/17.

Jo Voets vult aan, en verwijst hiervoor naar de bijlage betreffende 'Samenwerkingsverband GES plus 2017 – consortium'. In deze bijlage worden de fundamenteen beschreven van een samenwerkingsverband GES+. Dit moet synergie kunnen doen ontstaan tussen voorzieningen uit de sectoren VAPH en AJW, en waarbij de visie van de individuele voorzieningen erkend wordt. Het betreft een model van satellieten waar voorzieningen mekaar ondersteunen om intersectorale zorgnetwerken te creëren rond jongeren. Daarbinnen kan zowel een lineair contract aangegaan worden (1 jongere – 1 voorziening) als een complementair contract (1 jongeren – meerdere voorzieningen). Het idee van een consortium is in die zin een antwoord op een feitelijkheid, én een visie.

Tijdens de besprekingen omtrent het consortium, heeft Ter Heide aangegeven om eventueel ook te willen groeien voor jongeren met lichte of matige verstandelijke beperking, indien dit nodig blijkt, en mogelijk is.

Vanuit de sectoren GGZ en CLB wordt de vraag gesteld hoe het consortium zich tegenover hen wil verhouden? Er is de intentie ook met hen samen te werken. Het bijgevoegde tekstvoorstel omtrent het consortium zal in die zin ook worden aangevuld.

Vanuit IROJ Limburg komt de vraag of deze manier van werken niet dreigt te leiden tot toenemende doorlooptijden. Vanuit het consortium wordt dit niet verwacht. Het zal ook alleszins gemonitord worden.

Vandaag gebeuren indicatiestellingen GES+ door SDJ, en wordt er beslist door de jeugdrechtbank. In principe kan elk erkend MDT een indicatiestelling GES+ doen. Behoudens grote uitzonderingen, blijkt de historische praktijk aan te geven dat het quasi exclusief door SDJ gebeurt. Er zijn geen aanwijzingen dat dit in de toekomst zou veranderen. Continueren van deze praktijk wordt onderschreven door het consortium.

Na toelichting over standpunt van de WAP en het voorstel van een consortium, verlaten Jo Voets en Johan Vanroye de vergadering.

IROJ Limburg beraadslaagt over de voorstellen.

Het Limburgs voorstel wijkt sterk af van wat in de omzendbrief wordt voorgesteld. De omzendbrief genereerde ook duidelijk de verwachting dat er meer beschikbare plaatsen zouden komen, een verwachting die ook gestaafd wordt door de analyse die de Toegangspoort maakte. Enkel in het meest positieve scenario van het consortium gaat het aantal plaatsen vooruit. In het negatieve scenario zakt het echter. Zoals ook door de WAP aangegeven, is dit een scenario dat te allen prijze

moet vermeden worden, net als bij afbouw moet vermeden worden dat er sneller afgebouwd dan opgestart wordt.

IROJ Limburg stelt ook vragen bij de aangegeven engagementen tijdens de besprekingen rond het consortium. Het lijkt de vergadering beter, mochten die affirmatiever en duidelijker worden.

IROJ Limburg lijken de individuele dossiers en het voorstel van een consortium in sterke mate samen te hangen.

IROJ Limburg formuleert volgend advies:

Afgelopen zomer maakte ITP Limburg een omgevingsanalyse op omtrent GES+ Limburg, naar aanleiding van de omzendbrief herverdeling/uitbreiding GES+ (zie bijlage).

IROJ formuleerde volgende regionale beoordelingscriteria: impact, relevante ervaring, samenwerken, vertrouwenspersoon.

Er werden individuele aanvraagdossiers ingediend door: St. Ferdinand: behoud 5 plaatsen, met formulering van enkele voorwaarden; St. Elisabeth: afbouw van 3 naar 0 plaatsen; Bethanië: afbouw van 4 naar 3 plaatsen; Ter Heide: opbouw, gefaseerd, tot 6 plaatsen op termijn.

Deze dossiers gaan als bijlage.

Op Ter Heide na, voldoet geen van de voorstellen aan de voorwaarde uit de oproep van minimale schaalgrootte van 6 plaatsen. Ook inhoudelijk worden bij de individuele aanvraagdossiers vraagtekens geplaatst bij voorwaarden uit de oproep.

Daarnaast werd een nota m.b.t. de vorming van een 'Samenwerkingsverband GES plus 2017 (consortium)' aan het IROJ voorgelegd, zie bijlage.

Gelet op de omgevingsanalyse, gelet op de voorwaarden omschreven in de rondzendbrief, en gelet op de standpunten van diverse voorzieningen uit de sectoren VAPH en AJW, concludeert IROJ Limburg op haar zitting d.d. 12/10/17 dat de huidige individuele voorstellen dreigen te leiden tot een vermindering van het aanbod GES+ voor licht mentaal, zwak en normaal begaafde jongeren, dus ten opzichte van de huidige situatie en de gesignaleerde noden. Naast de ingediende individuele voorstellen is er een traject gelopen om te komen tot de vorming van een 'consortium GES+' met daarin voorzieningen uit de sectoren VAPH en AJW. Dit zou kunnen leiden tot een ruimer aanbod dat ook meer voldoet aan de in de omgevingsanalyse beschreven noden. IROJ Limburg waardeert de inspanningen van de betrokken voorzieningen om deze gesprekken te voeren.

Gelet op wat voorligt, wenst IROJ Limburg geen advies uit te spreken over de voorliggende individuele aanvragen. De bezorgdheid is immers dat er, gelet op de hoeveelheid complexe zorgvragen, de noodzaak aan uitstroom GI, de gerechtelijke prioritaire dossiers,... een onvoldoende en zeker ook niet verbeterd Limburgs aanbod zal zijn.

Het IROJ wil vertrekken vanuit een collectieve verantwoordelijkheid van de BJB en VAPH-sectoren, en geeft erkenning aan de voorzieningen en de ervaren moeilijkheden in de zorg voor deze jongeren. Toch is er een gedocumenteerde noodzaak om een voldoende dekkend of op zijn minst een substantieel verbeterd aanbod voor GES+ te realiseren. IROJ Limburg spreekt zich daarom positief uit over de ingediende voorstellen gecombineerd met de beweging tot vorming van een 'consortium GES+' waartoe alle aanbieders GES+ zich verhouden omdat hier pedagogische diversiteit nagedacht kan worden over de begeleiding van GES+-jongeren en gewerkt wordt naar een ruim samenwerkingsverband. IROJ Limburg vindt het belangrijk dat de betrokken organisaties erkend

worden in hun eigen visie, en dat er flexibel moet kunnen worden omgegaan met de voorwaarden die in de omzendbrief beschreven zijn. Het waardeert ook het vernieuwende aspect van het consortium. Het hoopt dat de in het verleden opgebouwde expertise maximaal en manier van samenwerken verder kunnen ingezet worden. Aangezien het voorstel van het consortium uitgangspunten bevat die nog vragen om verdere concretisering, vraagt IROJ Limburg de deelnemers aan het consortium om tegen haar zitting van 5/12/17 een duidelijk traject over te maken, met het oog op een definitief beeld. IROJ Limburg wenst in afwachting hiervan geen individuele dossiers te evalueren.

Is er sprake van afbouw door een individuele initiatiefnemer, dan moet dit in overleg gebeuren, zoals beschreven in de omzendbrief, en met als randvoorwaarde dat het aantal GES+ plaatsen in Limburg voor licht mentaal, zwak en normaal begaafde jongeren op zijn minst niet daalt, en dit op geen enkel moment.

Tenslotte hoopt IROJ Limburg dat er constructief overleg tot stand kan komen tussen de betrokken voorzieningen en de administraties VAPH en AJW opdat de door de sector geformuleerde bekommernissen kunnen besproken worden.

3. CIJFERGEGEVENS ACT MBT PRIORITISERING, WACHTBEHEER EN DRINGENDE VRAGEN

Johan Tuerlinckx en Cindy Adriaenssens lichten cijfers toe vanuit ACT mbt. prioritisering, wachtbeheer en dringende vragen. De rapporten werden eerder bezorgd, ter vergadering wordt een presentatie overlopen (zie bijlagen). Een meer diepgaand gesprek kan worden gepland op een sectoroverleg. Hiervoor kan Johan gecontacteerd worden.

Volgende dingen springen in het oog bij het doornemen van de rapporten:

- Voorzieningen nemen meer priors op dat er priors wachten. Er is dus geen cumulatie van wachtende priors
- Een prioritisering betekent niet automatisch ook dat het om een complexere zorgvraag gaat. Niet priors kunnen even of complexere zorgvragen betreffen
- Jongeren met ASS vormen een bijzonder kwetsbare groep
- Cijfers worden soms opgesplitst per regio. Sommige voorzieningen (bv. St. Ferdinand, St. Vincentius) worden als Limburgse voorziening geteld, terwijl ze owv hun ligging ook zeer veel niet-Limburgse jongeren bereiken
- De contactpersoon (of cliënt zelf) meldt aan. De bevoegde toegangspoort (domicilie) behandelt het dossier, maar nadien kan men kiezen in welke regio er hulp wordt gezocht. Een Antwerpse jongere kan aldus beroep doen op het hulpaanbod in Limburg.
- 20% van de kinderen met perspectief pleegzorg in Limburg, zijn niet afkomstig uit Limburg. Tegelijk zijn er veel Limburgse wachtenden op pleegzorg. Er is meer instroom uit andere regio's dan er uitstroom is. Vraag is: waarom is dit het geval (een opnamestop?). In elk geval lijkt een gesprek hierover zinvol. Vanuit IROJ Limburg wordt aangehaald dat deze stromen in rekening zouden moeten worden gebracht wanneer het over (toekomstige) financiering gaat. Want: Limburgse kinderen mogen niet benadeeld worden tov. andere kinderen doordat in Limburg ook hulp geboden wordt aan kinderen die niet uit Limburg afkomstig zijn.
- Belangrijk om te weten is bovendien dat, wanneer een prior-aanvraag geweigerd wordt, er opnieuw een aanvraag ingediend kan worden

- Met de VAPH-sector zijn er geen afspraken voor opname priors op basis van chronologie. Er wordt eerder gekeken naar wie past binnen welk aanbod, en welke plaats op dat moment vrij komt. Zo kan het gebeuren dat een priordossier binnen VAPH langer moet wachten op hulp, dan via de reguliere instroom.

4. BESCHIKBAARHEID (GERECHTELIJKE) MANO HULP: TRENDS

Het tweevoudige beleidssignaal mbt dalende beschikbaarheid/toegang tot gemoduleerd (gerechtelijk) MANO jeugdhulpaanbod werd reeds in juni door het IROJ verzonden; er kwam nog geen officieel antwoord. Wel lijkt de oproep '1 gezin – 1 plan' impliciet en deels te antwoorden op de signalen. Daarnaast is er de ambitie om tegen eind 2017 te documenteren wat in Limburg zelf kan ondernomen worden mbt hulpaanbod in verontrustende situaties, en dit voor te leggen aan het IROJ.

Eric Berx legt daartoe cijfers voor ter bespreking (zie bijlagen). Hierin ligt de focus op RTJ-hulpaanbod vanuit voorzieningen die door het agentschap Jongerenwelzijn erkend zijn, en dit voor gerechtelijke MANO-dossiers bij OSD. Het betreft de modules 'contextbegeleiding' en 'dagbegeleiding in groep', uitgezet over een langere tijdsperiode.

Uit de analyse vallen een aantal conclusies te trekken:

- Het aantal indicatiestellingen vanuit OCJ blijft min of meer stabiel tov de periode voor het nieuwe decreet. Dit druist in tegen de veronderstelling dat de indicatiestellingen zouden dalen, aangezien iedereen een verantwoordelijkheid mbt verontrusting werd gegeven, én de modules rechtstreeks toegankelijk geworden zijn.
- Voor wat indicatiestellingen vanuit SDJ betreft, is er een duidelijk stijgende trend. Voornamelijk de indicaties contextbegeleiding nemen toe.
- De cijfers betreffen niet vrijwillige, rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp.
- Het aantal gestarte contextbegeleidingen nav. een indicatiestelling gedaan door OSD, daalt sterk. Reden is zonder twijfel dat er sinds de invoering van het nieuwe decreet integrale jeugdhulp, ook instromers vanuit andere hoeken (dus zonder indicering OSD) naar het nu rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpaanbod zijn.
- Voor indicatiestellingen vanuit SDJ is het aantal gestarte contextbegeleidingen sterk afgenomen, het aantal gestarte dagbegeleidingen in groep is stabiel gebleven. Voor indicatiestellingen vanuit OCJ is er een sterke daling wat beide modules betreft. Er is dus een duidelijke spanning tussen het aanbod contextbegeleiding, en de vraag ernaar. Dit resulteert ook in toenemende wachttijden.
- Uit de analyse blijkt al op zich dat rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpaanbod niet gelijk hoeft te staan aan vrijwillig aanbod. De analyse mbt SDJ handelt immers op RTJ dat per definitie niet vrijwillig is.

De analyse die Eric brengt voor OSD, wordt ook vastgesteld bij het VK.

Uit de analyse blijkt dat er nood is aan een groter aanbod van de modules contextbegeleiding en dagbegeleiding in groep voor de gemandateerde voorzieningen, én aan een ruimer preventief aanbod.

Vanuit IROJ wordt de mogelijkheid geopperd dat misschien de duurtijd van begeleidingen is toegenomen? In dat geval zou het absoluut aantal begeleidingen bij de voorzieningen ook zijn afgenomen.

Hoewel de analyse in het verleden reeds gedeeld werd met de BJB-voorzieningen, blijft het probleem steeds groter worden. De cijfers werden ook aan de jeugdrechters voorgelegd. Zij zien hieruit te concluderen dat er niet voldoende aanbod is om de werking uit te voeren.

Er lijkt geen duidelijke oorzaak voor de geschetste trend te detecteren. Wel is duidelijk dat enkele aannames van het decreet in praktijk niet gerealiseerd worden. De verschuiving van NRTJ naar RTJ heeft kennelijk een bijkomende vraag gecreëerd, waardoor hetzelfde aantal plaatsen de facto onder meer partners beschikbaar gesteld wordt.

De cijfers zullen opnieuw besproken worden in bilaterale gesprekken met de betrokken voorzieningen. Hierover zal een terugkoppeling gebeuren aan de kerngroep RTJ en WAP.

5. REGIOPLAN: OPVOLGING BUDGET

Er werden geen voorstellen tot reallocatie van het budget uit het regioplan ingediend. Jan Nijs wijst erop dat niet ingezet budget, na 31/12/17 niet meer kan worden ingezet. Bovendien zou het niet besteden van budget ook een verkeerd signaal kunnen zijn. In die zin wordt er een inspanning gevraagd van alle verantwoordelijke van acties uit het regioplan met budgettaire impact.

Voor het volgende IROJ wordt alvast een voorstel vanuit de werkgroep jongvolwassenen ingediend.

6. OPROEP 1 GEZIN – 1 PLAN: STAVAZA EN EVALUATIE WERKMOMENT 11/10

Raf Van Hoof licht de stand van zaken toe, voortbouwend op het besluit dat het IROJ inhoudelijk nam over de oproep op 19/9. Na de bijeenkomsten van kerngroep RTJ, WAP en een gemengde ad hoc werkgroep ter voorbereiding van het werkmoment, zal een beperkte groep vanuit de WAP een omgevingsanalyse voorbereiden (Marc Goossens, Thierry Taverna, Rudi Gerrits met ondersteuning van provincie Limburg), en zal een schrijfgroep een gemeenschappelijke tekst opstellen. Hiervoor zal de output van het werkmoment als vertrekpunt dienen.

IROJ Limburg vond het werkmoment op 11/10 alvast een goede, en zinvolle bijeenkomst om op verder te bouwen. Er gaat dank uit naar wie een rol op zich nam bij de voorbereiding en uitwerking.

7. STAND VAN ZAKEN KERN- EN WERKGROEPEN

7.1 KERNGROEP VERONTRUSTING

De terugkoppeling vanuit de werkgroep verontrusting betreft de dalende trend van beschikbaarheid gerechtelijke (MANO) hulp, zie punt 4.

7.2 WERKGROEP ADVIES EN PLANNING

De Werkgroep Advies en Planning boog zich over het voorstel van advies aan IROJ mbt. GES+ en de oproep 1 gezin – 1 plan. Dit werd reeds ter vergadering behandeld.

Rudi Gerrits signaleert dat hij nog steeds geen verslag mocht ontvangen van de Werkgroep Advies en Planning op Vlaams niveau, hoewel de laatste bijeenkomst dateert van juni. Hij ontvangt dit graag met het oog op terugkoppeling naar IROJ Limburg.

7.3 LIGANT

Veerle herhaalt haar vraag naar afvaardiging van het IROJ in het netwerkcomité LIGANT. Ze vraagt naar afvaardiging van de 6 sectoren omvat door integrale jeugdhulp, owv. verwachtingen hierover bij de federale overheid. Concreet vraagt ze naar een afvaardiging vanuit de sectoren Kind en Gezin, CLB, AJW. Het betreft bijeen komen, minimaal elke 8 weken. Naast effectieve leden, worden ook plaatsvervangers gezocht. Er wordt bevestigd hoe er ook een link naar het IROJ wordt gelegd.

Er is een oproep verspreid mbt specifieke woonvormen en woonondersteuning. Op 20/10 vindt hierover een overleg plaats. Veerle bezorgt de uitnodiging ook aan de vertegenwoordigers van AJW.

7.4 CLIËNTPERSPECTIEF

Er zijn geen specifieke aandachtspunten vanuit cliëntperspectief. Gelet op de druk van de agenda's, wordt wel afgesproken om dit vast agendapunt in de toekomst hoger te agenderen.

8. VARIA

8.1 FAMILY JUSTICE CENTRE EN KORTE KETEN JEUGDHULP

Cf. actie 4.2 uit het regioplan.

Het Family Justice Centre is begin oktober gestart. Een ruime, publieke bekendmaking wordt midden december verwacht.

De vraag stelt zich wie wat opneemt, wanneer een gezin wordt aangemeld bij het family justice centre dat nog niet gekend is bij de gemandateerde voorzieningen. Uit overleg met het parket blijkt, dat zij zich terughoudend willen opstellen, indien de hulpverlening op dat moment haar verantwoordelijkheid neemt. Voorwaarde is wel dat ook de sectoren CLB en K&G (preventieve zorg) betrokken zijn.

Om dit te realiseren, wordt een overleg gepland. Ellen Hoefnagels en Christine Tielemans volgen deelname van dit overleg voor hun sector op.

8.2 DEBATLUNCH VERTROUWENSPERSOON 14/11

De voorzitter verwijst nog eens naar de uitnodiging voor de debatlunch rond vertrouwenspersoon in de jeugdhulp, die ook bij de uitnodiging voor het IROJ werd gevoegd.

AFSPRAKENROOSTER

Afspraak	Wie	Tegen	Status	Opmerking
Concretiseren uitgaven middelen regioplan, of aangeven dat middelen niet besteed zullen worden mho op	allen	Asap		/

reallocatie				
Bezorgen inspirerende praktijken mbt vertrouwenspersoon aan Jan	Allen	20/10		
Bezorgen advies GES+	Raf Van Hoof & Christine Tielemans	15/10	Ok	
Afvaardiging vanuit sectoren K&G, CLB, AJW in netwerkcomité LIGANT + plaatsvervangers	Allen à Veerle Umans	asap		